

A close-up photograph of a person's hand, palm up, holding a small, dark, root-like object. The hand is positioned over a field of green grass with small white daisy-like flowers. The lighting is natural, and the focus is on the hand and the object it holds.

SABINE DURRANTOVÁ

POD KŮŽÍ

Nic nepředpokládej.

Nikomu nedůvěřuj.

Všechno proveř.

Sabine Durrantová
Pod kůží

SABINE
DURRANTOVÁ

POD KŮŽÍ

Nakladatelství Paseka
Praha – Litomyšl

PŘELOŽILA VERONIKA VOLHEJNOVÁ

UNDER YOUR SKIN

Copyright © TPC & G Ltd

All rights reserved

Translation © Veronika Volhejnová, 2015

ISBN 978-80-7432-654-7 (váz.)

ISBN 978-80-7432-695-0 (epub)

ISBN 978-80-7432-696-7 (mobi)

ISBN 978-80-7432-697-4 (pdf)

Pro G. S.

Pátek

Vyběhla jsem dnes z domu dřív než jindy. Není už vysloveně tma, ale není ještě ani světlo. Park je plný duchů a stínů; stromy v nepoddajném brnění dosud vzdorují časnému závoji jara; křoví a trní podél trati je zapletené do chuchvalců; prostě ráj pro násilníky, i když na to se snažím moc nemyslet.

Vyrazím obvyklou cestou – přes most a kolem fotbalových hřišť, přeoraných teď tak, že vypadají jako neklidné moře. Tam, kde stezka zahýbá, je nejtemněji, a zrovna tam je jeden nepříjemný úsek, kdy má člověk z jedné strany zaříznuté koleje, z druhé dětské hřiště, a není kam uhnout. Na sloupku visí modrá bunda, celá mokrá, a nepříjemně se podobá člověku. Zvýším tempo, dokud stezka nezamíří přes louku k hlavní silnici. Reflektory aut – aut lidí, kteří potřebují být v práci ještě dřív než já, jestli je něco takového možné – brázdí asfalt. Proti mně se skoro bez hlesu blíží silueta, jiný běžec, krátký záblesk sluchátek a lycry, jeden nádech a je pryč, zbyl závan tepla a potu. V Londýně člověk nikdy není sám, dokonce ani uprostřed noci, dokonce ani v mrazivé březnové chvíli před úsvitem. Vždycky je tu možnost, že vás někdo pozoruje, sleduje, zkoumá, co děláte. Nemám z toho nejlepší pocit.

Běhání pomáhá. To tempo, rytmus, ten pocit pravidelného pohybu mi umožňuje srovnat si myšlenky. V noci jsem toho moc nenaspala. Dokonce i v těch krátkých chvilkách, kdy jsem nevěděla o světě, se mi zdálo, že jsem vzhůru. Nakonec jsem musela vstát. Soustřeďuju se na svůj dech. Nádech, výdech. Nádech, výdech. Zaběhám si, srovnám si to všechno v hlavě, pak se vrátím domů osprchovat. Steve mě v sedm vyzvedne a odveze do studia. Millie dám pusku. Marta jí připraví snídani. (Snaž se mít Martu radši.) Uvidím Philipa? Nejspíš ne. Už teď – kolik je, čtvrt na šest? – se sprchuje, holí, setřásá ze sebe Nobu a Dorchester (cítila jsem doutníky, když se ve tři ráno připotácel), souká se do cyklistických šortek a vyráží na svém zbrusu novém karbonovém kole směr Mayfair, tokijská burza, Bloomberg. Běhávali jsme spolu. (Měli jsme stejné běžecké mikiny a boty Asics Pro ni a Pro něj. Je trapné říct, že se mi to hrozně líbilo?) Od loňského léta jsme spolu běhat nebyli. Tvrdí, že vzhledem k tomu, v jakém stavu je teď City, potřebují jeho svaly pořádnou výzvu. Potřebují silný odpor. Tvrdí, že běhání na *jeho* stres zdaleka nestačí.

Ztěžka dýchám. Cítím v hrudi, jak přerývaný a horký můj dech je. Někde je chyba, něco dělám špatně. Jsem beznadějný případ; ani pořádně běhat neumím. Zahnu na hlavní cestu, kolem té dojemné lavičky, kam někdo každé Vánoce větší věnec („MAMINCE“). Možná pomůže, když si nejdřív srovnám v hlavě triviality. Philipovi rodiče: chtějí vědět, jak s nedělním obědem. Milliiny náhradní narozeniny: prosit snažně Philipa, ať na tyhle nezapomene. (Jak mohl v úterý nepřijít?) Víkend v Brightonu... Když si vzpomenu na tohle, žaludek se mi sevře. Prý má moc práce. „V pohodě,“ prohlásila jsem, ale nemyslela jsem to vážně. Takovéhle fráze obvykle ani nepoužívám. Jako bych předstírala, že jsem někdo

mladší, přidrzejší: třeba India, dívka s ortodonticky dokonalým úsměvem, chráněnka Stana Kennedyho, dost hezká a dost chytrá, aby si brousila zuby na moje místo. V pohodě? Nepodíval se na mě Philip nějak divně, když jsem to řekla? Znělo to, jako bych se za každou cenu snažila být cool? *V pohodě*. Jenže všechny tyhle drobnosti *nejdou* v pohodě, v tom to je. Co je vlastně triviální? Co je důležité? Nedělní oběd s Philipovými rodiči, krajkové prádlo v apartmá v Brigh-tonu, perličky zubů jedné mladé ženy, osmiletá holčička, která sfoukává svíčky na dortu. Z toho se skládá život. Nakonec jde vždycky jenom o lásku.

Na most a přes něj. Tady už je živěji. Na trávníku další dva běžci. Velký pes čenichá kolem rybníčku. Tři husy s křídlem a plácáním křídel vyletí do výšky. Obloha se jasní – někde za těmi nízkými temně šedými mraky vychází slunce, ale dokonce i takové neškodné potůčky světla jako by celý park zplošťovaly a obíraly ho o kontrast a barvu. U dětského hřiště trčí na plotě naražená červená bota. Na stříbřité větvi visí čepička s берушкой. Všechny ty opuštěné věci, ty drobnosti, které po sobě lidé zanechali. Jednou, když jsem byla běhat, viděla jsem v podrostu pánské kalhoty. Cože? Tady nejsme v Clapham Common. Tady jsme ve Wandsworthu. Sem se chodí hrát opatrný víkendový tenis, ne hledat gay sex. Tady najdete spíš labradoodla než ministra v kompromitující situaci.

U kavárny se zničehonic rozhodnu a uhnú z cesty – dám si kolečko okolo kuželníku. Ale když doběhnu k přístřešku u tenisových kurtů, něco mě táhne do hájku za nimi. Tudy normálně neběhám. Je to jen takový trojúhelník o něco hustších stromů, vysokých a štíhlých, které lemují fotbalové hřiště, ale běžná trasa tudy nevede. Působí to tu příliš riskantně, příliš podezřele. Proč to dělám? Protože svítá? Nebo mám

chuť předběhnout den? Utéct úpravnému trávníku i svému poklidnému tempu? Své beznadějně neschopnosti *udělat si ve věcech pořádek*? Nevím. Později bych asi mohla prohlásit, že jsem náhle zatoužila cítit pod nohama čerstvou zeleň, vyrvat se těm uboze krotkým hranicím parku, být aspoň pár vteřin sama.

Ne, vážně to nemůžu říct.

Nemám strach – možná běžím příliš rychle –, ale jde to hůř, než jsem čekala. Půda je nerovná, jako by se hýbala a snažila se podrazit mi nohy. V úrovni očí trčí větve, zacuchaná tráva se vrhá po kotnících. A pak to mezi větvemi uvidím.

Můj první dojem – nafukovací panna. Nebo ryba. Jednou, na dovolené na Isle of Wight, jsme vysoko na písku narazili na mrtvou sviňuchu – byla hrozně bledá a masitá, na tom místě působila až děsivě nepatřičně. A před lety v Oxfordu, jako studentka, jsem šla kolem kanálu a našla jsem mrtvou labuť, nataženou na náplavce. Šokovala mě ani ne tak proto, že byla mrtvá – i když v té zničené krásě, v té spoustě běli bylo cosi surového –, ale spíš proto, že tam vůbec byla, že ji nikdo přede mnou neodklidil.

Zastavím se a udělám pár kroků do podrostu, odsunu světlé větve mladých stříbřitých jedlí, až se dostanu na místo, kde psi nebo lišky nebo člověk podupali rostliny a kde leží ta divná věc.

Pak mi teprve plně dojde, jakou hrůzu to vidím, a nedokážu si pomyslet nic jiného než – to není ani nafukovací panna, ani ryba, ani labuť.

Leží na boku, bílé paže má nad hlavou, záda prohnutá. Mahagonové vlasy jsou odtahované od hlavy, jako by ji za ně někdo vlácel. Oči má otevřené, ale zastřené, jako by přes ně měla průhlednou fólii. Má dlouhé husté řasy – tak dlouhé

a husté, že musejí být umělé nebo prodloužené –, hubenou tvář, malé zuby kolem oteklého jazyka, který jí vyčuhuje z úst přes spodní ret. Na sobě má přiléhavé khaki kalhoty – snad z Topshopu – s kapsami na stehnech a krátkými zipy u kotníků. Je bosá. Nehty na nohou má nalakované skoro černě. Naopak nehty na ruku má olámané a odřené. Růžové tričko se spadlými rukávy se jí vzadu vyhrnulo a odhalilo trojúhelník černých tang. Tělo – tvář, krk, část hrudníku – je modrobílé, ale jsou na něm vidět oděrky, krev, ranky, škrábance, drobné tečky a vodorovné tenké čáry a modřiny skoro všude. A krk... ne, na ten se podívat nedokážu.

Nevykřikla jsem. Vůbec jsem nevydala žádný zvuk. Není to zvláštní? Ale najednou si uvědomuju vlastní dech; zní to jako vzlykot, nebo jako dávení. Dalo by se snad říct, že lapám po dechu. Spoustu věcí bych nečekala – třeba to, jak mě napadl ten Topshop. Co je mi do toho, kde koupila kalhoty nebo jestli má falešné řasy? Detaily, kterých si všímám, které vypočítávám, se na mě valí všechny najednou, jako záplava. Nezpracovávám je, a když s tím začnu, rovnou si je přetvářím do slov. Srovnávám je. Už se chystám, jak je budu někomu líčit. Už teď myslím na potom.

Dlaní si zakrývám ústa a chvíli mám dojem, že budu zvracet. V krku cítím hořkou žluč, ale polknu ji a vypotácím se podrostem na cestičku. Nešikovně se sápu po mobilu, zapnutém v té věci kolem krku, a na to, abych ho odemkla, potřebuju několik pokusů. Pořád mačkám tlačítka moc rychle. Mám příliš velké prsty; třesou se tak, že mobil málem upustím už ve chvíli, kdy se dovolám.

Hlas na druhém konci je klidný a tichý, tak tichý, že několikrát opakuju: „Slyšíte mě? Slyšíte mě?“

Ona mě ujistí, že ano, a já koktavě líčím podrobnosti. Nejsem si schopná vybavit jméno silnice – té, co vede nejbliž

tomuhle cípu parku, kousíček od mého domu, je to jedna z cest, které vedou souběžně s tou naší, stojí tam stejné velké domy, znám ji přece dobře – ale nakonec řeknu: „Trinity Road, vězení, takové ty souběžné ulice, říká se tomu Stojan na tousty. Víte kde? Je tam kavárna. V parku. Tak hned za ní. V tom trojúhelníkovém háječku.“ Asi si to vyhledala na satelitní mapě, protože ví víc než já. Zeptá se, jestli se necítím ohrožená, jestli jsem v pořádku. Požádá mě, ať počkám, kde jsem.

Když se spojení přeruší, najednou si v pořádku nepřipadám, ani trochu ne. Nevím, co dělat. Utíkám zpátky k tenisovým kurtům, abych je viděla přijíždět, abych jim mohla ukázat, kam jít. Nikdo není v dohledu – jen za kriketovým hřištěm jezdí po Trinity Road auta tam a zpátky, v dálce je vidět střechy wandsworthského vězení, obloha mění barvu nad ulicí, na jejíž jméno – Dorlcote – si teď konečně vzpomenu. V přístřešku u kurtů to vrzne; za okny malé chatky u kuželníku, kde kdysi žila toulavá černobílá kočka, dnes dávno mrtvá, je tma. Jsem teď na protější straně trati od místa, které jsem mýjela předtím – kilometr nebo dva běhu, ale jen pár metrů koleje. Náspy po obou stranách jsou prudké, ale rostou tam keře a stromy, které na podzim shazují vlhké listí a brzdí vlaky, a mezi nimi jsou stíny a temné koutky, kde se může někdo přikrčit. V křoví hned vedle mě si děti vykutaly skrýše, jeskyňky, schovávačky. Něco zašustí – může to být liška, veverka nebo jen pták, ale poprvé pocítím strach. Mám pocit, že tam někdo je, že mě sleduje.

Pobíhám tam a zpátky po cestě, nejdřív k silnici, pak si to rozmyslím a zase se vracím. Takhle si asi připadá krysa při laboratorním experimentu se stresem. Dívku už nevidím a najednou mám pocit, že je pryč, že ji někdo odnesl, nebo že tam vůbec nebyla. Utíkám po cestičce zpátky, klopýtám,

potácím se, ruce vztažené před sebou, abych se chránila před větvemi, prodírám se hlohem a hlodášem a břízami – na škrá-bance nehledím –, dokud se nedostanu na to příšerné místo. A dokonce ještě než se tam dostanu, vím, že není pryč, že tam leží, stále stejně hrozně zkroucená, oči zastřené, a pořád je mrtvá.

Chvilku je ticho. Jen ptáci zpívají. Zaskřípe vlak. Je už světlo, úplně se rozednilo. Větvičky kolem mě mají na koncích tupé zelené konečky. To musejí být pupeny. Přijdu pozdě do práce – budu muset jet rovnou do studia, namalovat se v autě –, ale na to teď nesmím myslet. Dřepnu si, sednu do vlhké trávy, a jsme tam jen ona a já. Vypadá strašně zranitelně. Zaznamenám štiplavý, zatuchlý pach nemocničních chodeb nebo šaten u bazénu. Snažím se nedívat se jí do očí. Na víčkách má malinké skvrnky až nahoru k tenkému vytrhanému obočí. Dotknu se jejích vlasů. Připadají mi mrtvé, jenže vlasy mrtvé jsou, ne? Na tom tričku – má spadlé rukávy, vepředu je propínací – mi něco vadí. Pod jednou paží je stažené a je jí vidět podprsenka. Ramínko, volný proužek černé krajky, visí vepředu ven; asi se rozeplnulo. Nevím, proč to udělám. Skoro o tom nepřemýšlím. Něco se ve mně pohne a já uchopím ten proužek černé krajky a zastrčím háček do očka na košíčku podprsenky. Klouby ruky se dotknu látky. Je chladná a lepkavá. Zaslechnu nějaký zvuk a uvědomím si, že ho vydávám já. Je to ukolébavka, kterou jsem zpívala Millie, když potřebovala utiшит. Ani tehdy jsem pořádně neuměla slova. „Houpy, houpy, houpy... za ospalý kopec, přes ospalé moře...“ Tóny mi v krku vážnou. Zní to jako sténání.

Připadá mi to jako věčnost, ale trvá jen pár minut, než se ozve siréna. Věděla jsem, že se něco stane, už když jsem vybíhala z domu. Měla jsem takový pocit – svíravý, trochu dusivý pocit v žaludku – můžete tomu říkat děsivá předtucha.

Připadá vám to nevěrohodné, přitažené za vlasy? Jestli ano, *mea culpa*.

Jsou dva. Žena v uniformě – ta mě poznává. Vidím to podle toho, jak jí krátce zčervenají tváře a jak nenápadně povytáhne obočí na svého kolegu: „To je ona, ta z televize.“ Pokud i muž ví, kdo jsem, nedá to najevo. Je v civilu – džíny a tričko s límečkem –, což je známka jeho významnějšího postavení v policejní hierarchii. Viděla jsem dost kriminálek, abych to věděla. Představí se a jednou rukou prohrábne trošku mastné, husté tmavé vlasy. Je to inspektor Perivale a „Tady to je konstábl Morrowová.“

Stojíme u tenisového přístřešku. Doběhla jsem tam, když siréna umlkla, když se mezi stromy rozblikalo modré světlo. Podám jim ruku, protože náhle pocítím velice silnou potřebu fyzického kontaktu. Brečet nemůžu; já přece nejsem mrtvá. Morrowová, která vypadá tak na dvanáct let, mě při chůzi přidržuje za paži. Je drobná a pihovatá, má středně hnědé vlasy stažené do ohonu; skoro by se dalo říct, že je hezká, i když má oči příliš blízko u sebe a na jednom z předních zubů špatně udělanou korunku. Vypráví mi, že jí zrovna končila směna, když jsem volala. „Už jsem si představovala sendvič se slaninou. Kečup. Kapku worčestru.“ Snaží se mě uklidnit. Inspektor Perivale se nenamáhá. Rázuje před námi – ramena nahrbená, džíny vzadu dost nízko. Nohy klade na zem tak, jako běžec na lyžích zabodává hůlky, odhodlaně, jako by si chtěl pojistit rovnováhu.

Nemusím jim ukazovat, kde je. Je to zjevné. Když se přiblížíme, inspektor Perivale řekne, že mám počkat na stezce – nebo spíš mi to ukáže, napřáhne přede mne paži jako závoru.

„Kriminálka. Čerstvě ve službě,“ šeptá omluvně Morrowová. „Už jsme volali psy – lítačka tady bude každou

chvilku – tak osm minut, jestli pojedou s houkačkou, odhadla bych.“

„Lítačka?“ opakuju a absurdně si představím helikoptéru přistávající na fotbalovém hřišti.

„Výjezdová skupina. Uzavřou okolí a začnou hledat stopy.“

Na moji otázku, jaké, pokrčí rameny: „Cokoli – šlápoty, zbraň, nitě, krev, vlasy, barvu, sklo. Je neuvěřitelné, co dokážou najít. Takže nemůžeme dopustit, abyste nám místo činu kontaminovala.“

„Doufám, že už jsem to neudělala,“ poznamenám.

Podívá se do podrostu, pohoršeně zamlaská a nevěřičně prohlásí: „Taky by si lidi mohli po sobě uklízet.“

Na jeden absurdní okamžik si myslím, že hovoří o těle, a málem se šokovaně zasměju, ale ona bradou ukazuje na zmačkaný sáček od McDonalda, odkud se sype rozlámaný polystyrén a kousky salátu.

„Myslíte, že to může být důkaz?“ prohlédnu si to.

„Spíš jenom smetí. Nemluvě už o tom, co jim ten tuk a sůl dělá s tepnami. Nejspíš mládež.“

„Mládež,“ opakuju a myslím si přitom: kdo další tady byl?

Inspektor Perivale je ještě u dívky. Nedotýká se jí; jen dřepí, dívá se a pak telefonuje. Zavolá něco na Morrowovou – zní to jako řádka čísel –, a ona začne telefonovat také. Hlavu a šíji mám ztuhlé únavou. Když zavěsí, zeptám se, jestli už můžu jít, ale ona řekne, že ode mě nejdřív potřebuje vědět pár detailů.

Vysvětlím jí, že musím do práce, a ona kývne a odpoví: „To. Docela. Chápu.“ Protahuje ta slova, jako by chtěla zdůraznit rozdíl mezi tempem mého života a prioritami toho svého. Poradí se s inspektorem Perivalem a nato se spolu

vrátíme k tenisovým kurtům, kde si najdeme lavičku. Řekne: „Vypadáte trochu jinak. Nic ve zlém, ale takhle působíte mladší než v televizi.“

Zasměju se. „To ty vlasy. Načesané vlasy. Velký rudý televizní účes. Jsou ve skutečnosti dost jemné, jenže než jdu na obrazovku, nastříkají mi do nich tolik laku, že je to jako přilba.“

„Dělá vám to kadeřnice?“ zeptá se, a když kývnu, dodá: „Cože, každý den?“

„Je to trochu neskutečné,“ podotknu, „normálně si povídat, když...“

„Já vím. První mrtvola je vždycky šok. Někdo mi říkal, že si policajt během prvního roku vypěstuje čich na dvě věci: na drogy a na smrt.“

„No, nějaký pach tam byl...“ řeknu.

Nakrčí nos. „Jako v domově důchodců – kyselý.“

„Ne, něco jiného,“ zavrtím hlavou.

Vytahuje zápisník a přitom mi vypočítává, jaké mrtvoly za své dva roky ve službě viděla – sebevraždu (oběšením), dopravní nehodu a pár infarktů. Líčí to tak zaujatě, jako by vyprávěla, které knížky se jí v poslední době líbily.

„Sebevraždu?“ řeknu.

„No jasně,“ kývne. „Při téhle práci na ně člověk narazí každou chvíli.“ Vypráví mi, že ženy a muži se zabíjejí jinak – předávkování a pořezané žíly, oběšení a zastřelení. Ví, že bych o tom mohla přemýšlet, ale je toho na mě moc. Chci domů, dát si lok kávy, jestli budu mít kdy, nebo si ji vypít v autě, když ne. Provinile si uvědomím, že mi její žvanění jde na nervy. Možná to od ní není laskavost, možná mě nechce uklidnit – možná je prostě *taková*. Přeruším ji tedy a začnu jí vykládat, co se stalo („Pomalu, pomalu,“ zarazí mě): že jsem byla běhat a že nevím, co mě na tu cestičku

vedlo, ale něco ano, a jak jsem si nejdřív představovala, že ta bledá silueta je labuť nebo sviňucha... Zapisuje si, co jí vyprávím. Zeptá se, jestli jsem někoho viděla, a já se zmíním o běžcích a o psu u rybníčka. Ne, jinak nikoho.

„Nebo něco jiného neobvyklého?“

„Jen... tu dívku.“

Přečte znova, co zapsala, a já se rozhodnu zeptat se jí na ty tečky na dívčině tváři. „Takové flíčky,“ řeknu, „trochu jako takovou tu vyrážku, co člověk občas vidí u miminka. Takovou tu, co nezmizí, když ji zmáčknete sklíčkem.“

„Ano, to je běžné,“ kývne a odloží zápisník. „Petechie, nebo taky purpura – známka udušení.“

„A kolem krku má stopy – jako by ji někdo podřízl krájecí strunou na sýr –, ale taky modřiny, odřeniny, nějaké otisky prstů. Myslíte, že ji podřízli, nebo že ji uškrtili?“

„To nám řekne až patolog,“ prohlásí. „Já nejsem odborník, ale stopy prstů v takovémhle případě často nepatří útočníkovi, ale oběti. Snaží se zbavit toho, co ji škrtí.“

Bezděčně se otřesu, a pak to udělám ještě jednou, protože je mi po tom líp. Kolem pasu mám uvázanou šedou mikinu s kapucí. Rozvážu ji a navléknu si ji přes tričko. Cítím, jak se mě zmocňuje šok, jak se mění v něco normálnějšího, *vy-světlnějšího*.

Morrowová řekne: „Dáte mi autogram?“, a já se automaticky usměju, obrátím a ochotně sáhnu po tužce, než si uvědomím, že jen chce, abych podepsala své prohlášení.

Když vzhlednu, inspektor Perivale se blíží po cestě k nám a v dálce slyším nové sirény, které se sem blíží spleť jednosměrek a jsou stále hlasitější. Psi a výjezdová skupina, lidé s fotoaparáty a jinými věcmi – cože, hole? – se chystají šťourat v trávě, hledat stopy, vlákna, barvu, sklo, zjišťovat, kdo to udělal.

Je to zvláštní pocit a nevím, jestli to pochopíte, ale připomíná rozloučení. Už to není moje mrtvola. Teď patří jim.

Mezi Stockwellem a Waterloo je příšerná zácpa, takže nabíráme větší a větší zpoždění, pětáctýřicet minut se natáhne na devadesát. Prošvihnu ranní produkční poradou, což znamená, že budu celý den mimo. Pokud už – jako člověk, který právě objevil mrtvolu – mimo nejsem.

Stan Kennedy, můj kolega moderátor, je v místnosti pro hosty, když jdu kolem. Zahlédnu ho mluvit s porodní asistentkou, která dostala cenu Pampers pro Porodní bábu roku a má hovořit o porodech v souvislosti s novým sitcomem, a s chudou ženou asi v mém věku, jejíž syn před rokem spáchal sebevraždu po facebookové šikaně. Pod stolem hledá drobečky koláče chrt, který, jak mi vysvětlila Dawn, asistentka produkce, „si získal srdce celého národa“, když na YouTube proběhl klip, jak hraje fotbal se slepicí. Život, smrt a pes; u nás v *Dobryturu*, lidi, se najde pro každého něco.

Jestli mě Stan vidí, nedá to najevo. Život by byl výrazně snadnější, kdybychom spolu vycházeli. Mířím do maskérny a slyším, jak se hlučně směje – je to ten jeho proslulý hrdelní smích, díky kterému působí tak přirozeně a sympaticky a který jako by naznačoval, že se celou bytostí soustřeďuje na osobu, se kterou právě je. Dokonce i tu nešťastnou matku to okouzlí, usmívá se dolů na své nohy a uhlazuje si neviditelné záhyby na sukni. Stan se tak chová ke každému, kromě mě. Je to cosi jako studená válka. Moje kamarádka Clara, která ho párkrát potkala, tvrdí, že je Stan atraktivní především proto, že má nápadně ostré špičáky. Ty vyrovnávají skoro ženské rysy jeho obličeje. Spodní ret má mnohem silnější než horní, jako by dostal do zubů. Clara, potvora, říká, že ten silný ret vzbuzuje chuť se do něj zakousnout.

Pořád ještě slyším ten jeho přátelský, propitý a prokouřený chechot. Odráží se od zdí chodby, mezi kterými mířím k své šatně. Annie na mě čeká, našťavaná, že jdu pozdě. Natačky má připravené, rotační kulmu BaByliss Big Hair v pohotovosti. Hned ve dveřích se omluvím; nerada jí komplikuju život víc, než je nutné. Nevím, jestli jí řekli, proč jdu pozdě – z auta jsem volala produkční, co se stalo, takže to možná dala dál.

„Vypadáte jako mrtvola,“ prohlásí. Takže neví nic.

Škoda, že nemám čas se jí svěřit. Příjemně se s ní povídá. Často jí to říkám, aby měla ze své práce lepší pocit. Nebo spíš abych měla z její práce lepší pocit já. Takovouhle péči si nezasloužím. Je už skoro deset. Nemáme dost času. Nebylo by vůči ní fér zdržovat ji řečmi. Annie, která má sama vlasy nakrátko a není nalíčená, je na klábosení příliš napjatá. Spěšně protáhnu hlavu výstřihem temně rudé Diane von Furstenberg a nastavím tvář Bobbi Brown; pootevřu rty (Sangría nebo Sláva Hollywoodu), zavřu oči (Pšenice a Sobol, Toast a Mořský písek). Nejspíš má ale pravdu. Možná skutečně vypadám jako mrtvola – fialové skvrny pod očima, víčka, která den za dnem víc klesají. Vlasy už nemám tak husté jako dřív a jejich tizíánová barva bledne v – jakou, lososovou? Myslím na matčiny vlasy, tak zářivé, tak vulgárně jasné, když jsem byla malá, a přesto ke konci špinavé růžvooranžové. I ta mrtvá dívka měla rusé vlasy. Ale to nemohl být přirozený odstín. Musela je mít nabarvené. Je to bláznovství, říct, že mi připadala povědomá?

„Tak,“ poodstoupí Annie, „už vypadáte víc jako člověk.“

„Jste skvělá,“ prohlásím, i když ve skutečnosti se skvím spíš já – spousty třpytivého pigmentu, mikročástek odrážející světlo. Na obrazovce to půjde. Nikdo neuvidí ten drobounký sval, co mi škube pod okem. Ale nejsem to já,

tenhle vzhled, tenhle obrovský účes. Když mám být upřímná – což vůči Annie nikdy nebudu –, myslím, že ve zvětšovací zrcadle vypadám jako transka. Stárnutím se ženy mění v muže a muži v ženy. Nevzpomínám si, kdo mi to říkal. Stárnout je otrava. Ale jak říká Clara, druhá možnost je ještě horší.

Mohla jsem si vzít dnes volno? Byl by to dostatečný důvod? Dokonce i když byla matka nemocná, nevynela jsem skoro ani jeden pořad. Byly noci, kdy jsem vůbec nešla spát; bojovala jsem s hrůzami její nemoci a časně ráno vyrazila na M4. Stála jsem s úsměvem před kamerami a prsty mi byly cítit zvratky. Má podobné pocity hodně žen? Že nás tam, kde jsme, dostalo pouze štěstí? Jedna chyba, jedno uklouznutí, a jsme z kola venku. Ale dnes ráno jsem sem možná neměla chodit. Když se člověk hodně přiblíží k tragédii, může být zpočátku obtížné si ji uvědomit. Jednou jsme měli v našem pořadu manžele, jejichž syn přišel o život při nehodě v akvaparku. Jeden děsivý detail: když odvezli tělíčko svého malinkého syna do nemocnice, vyrazili autem přes Alpy, aby stihli trajekt, který měli předem rezervovaný. Vím, že můj zážitek se s jejich nedá srovnávat, ale chci tím říct, že lidé ve stresu dělají zvláštní věci.

Annie natáhne ruku po mých prstech – tmavě rudé nehty, aby se hodily k tmavě rudým karafiátům ve váze ve studiu. Má svoje instrukce. Na takových detailech záleží. Nevím, jestli si všimla, jak se mi chvějí ruce, každopádně neřekne nic. Přitisknu dlaně do ručníku na toaletním stolku, cítím, jak se to chvění šíří do paží.

Červené nehty. Červené květiny. Červené šaty s dlouhými rukávy. Myslím na krev a smrt, bezkrevnou smrt – na ty stopy na dívčině krku. Zamávám na Annie rukama s červenými konečky. „Nejsem moc rudá?“

„Sluší vám to,“ prohlásí Annie. „Rozjasníte šedé březnové ráno. Jen nás běžte všechny povzbudit. Bůh ví, že to potřebujeme.“

Nikdy jsem neměla v úmyslu stát se moderátorkou dopoledního televizního pořadu. Nějak jsem do toho *spadla*. Byla jsem rešeršérka a reportérka, pak přišla tahle nabídka a Philip byl pro a já jsem souhlasila dřív, než mě napadlo odmítnout. Je to zvláštní práce. Není to herectví a není to žurnalistika. Člověk si neumí představit, že by to mohlo být něčí vysněné zaměstnání. Denního moderátora si nikdo neváží. Všichni nás považují za povrchní, ještě nižší bytosti než naše kolegyně zprávařky – „Pěkná tvářička, pěkný zadek a nic mezi tím“, abych citovala válečnou zpravodajku Kate Adieovou. „Až se Tony Blair rozhodne bombardovat Bagdád,“ prohlásil svého času Richard Ingrams, „bude nás o tom informovat nějaká pipinka s dokonalým chrupem a úsměvem od ucha k uchu.“

Když potkám některého ze svých současníků z Oxfordu, dnes významných hráčů ve vydavatelském nebo akademickém světě, nebo narazím na někoho, s kým jsem se potkala ve výcvikovém programu BBC – z těch jsou dnes třeba produkční v *Panoramě* nebo šedé eminence v politice –, jsem zvyklá na urážky. „Tak co, co nového ve světě nevhodně zakřivených banánů?“ houkl na mě tuhle jeden z nich přes půl sálu na udílení Národních televizních cen. Začínali jsme spolu jako rešeršéři v *Newsnight*. Bůh sám ví, co dělá dneska, ale připadalo mi, že nosí pořad stejnou košili. S úsměvem jsem odsekla: „Stáhni si kalhoty, a já ti řeknu.“ Všichni ostatní u stolu se zasmáli.

Nerada na to vzpomínám. Nebylo to vtipné. Smáli se jen proto, že jsem (trošku) slavná, že mě každý zná. A v tomhle ohledu byl jejich smích horší než jeho rýpnutí. Denní

televize se totiž spojuje s dlouhodobě nezaměstnanými, s lidmi v beznadějně depresi. Jako kulisa k žehlení je to jen o něco lepší než ticho. Nejsprávnější výraz by asi byl, že mě znají v kdejaké domácnosti, s důrazem na slovo domácnost. Vím ale také, že to, co dělám, má přece jen něco do sebe a nemůže to dělat každý. Nejde o dokonalý chrup ani o plusy a mínusy evropských směrnic pro ovoce a zeleninu; především jde o to, mluvit přímo k divákovi – ne ke všem, ale k tomu jednomu, dotknout se ho. My, Stan a já, skutečně žijeme ve vašem obýváku, a k tomu je potřeba nadání – snad by se to dalo nazvat i uměním.

Přes své zpoždění usednu na pohovku dřív než on. Annie říká, že tam rád bývá první, aby si mohl utahovat, že chodím pozdě a musím toho, jak říká, „v životě spoustu stihnout“. Tvrdím jí, že to je všechno jen nevinné vtipkování, kamarádské pošťuchování, že právě tyhle hrané jedovatosti mezi námi přispívají k úspěchu naší show a že Stan „nemyslí jediné slovo z toho vážně“. Ale obávám se, že pod těmi úsměvy a poplácáváním po rameni to přece jen vážně myslí, že to v té potřebě ukázat nade mnou převahu drobnou roli hraje, že mě chce vystrnadit. Neví jistě, jestli vydělávám víc než on, ale tu nejistotu nedokáže snést.

Připínají mi mikrofon – Hal, náš technik, mi ho připevní pod šaty tak, aby se schoval mezi mými prsy –, a já myslím na tu dívku a její podprsenku, patrně toho druhu, kterému se říká „multifunkční“ – dá se nosit bez ramínek, křížem nebo kolem krku –, jinak by se nemohla vepředu rozepnout. Přemýšlím o tom, ale připadá mi to příliš důvěrné, a tak se na to snažím radši nemyslet. V té chvíli vstoupí Stan v hovor s Terri, naší produkční.

Uvidí mě a v hraném překvapení rozhodí rukama: „No ne, slečna Marplová! Řeší vraždu, pomáhá policii s vyšetřováním,

a přesto je v práci včas. Nebo je snad slečna Marplová jako životní vzor trochu moc stará?“ Zakrouť si neviditelným knírem a nasadí belgický přízvuk. „Nebyl by vhodnější Hercule Poirot?“

Napadne mě, jestli si od začátku naplánoval, že přijde až po mně. Když chcete někoho setřít, je vždycky lepší stát. V tomhle kontextu, kdy můj život najednou vypadl ze svých obyčejných, domácích kolejí, je pro něj možná důležité, aby vypadal zaměstnanější, bodřejší, víc sebejistý, víc živý než já.

„Vraždu jsem neřešila, Stáníčku,“ usměju se. Před Terri se složit nehodlám. Je tvrdá a fňukaly nesnáší. Dokud si zachovám důstojnost, bude stát za mnou. „Jen jsem našla mrtvolu.“

Když sebou plácne na pohovku, vytlačí tolik vzduchu, že polštář pode mnou se trochu naduje.

„Kdybych s tebou chtěl někdy jít běhat, rozmluv mi to,“ řekne tak, aby ho pokud možno slyšeli všichni.

Studio *Dobrytra* zabírá celé páté patro věžáku v South Bank. Z okna za mnou je výhled na Londýn a Temži – tak nádherný, tak dokonalý jako umělé pozadí. Naše část, s napodobeninou „industriální“ stěny a vzorovaným kobercem, která má působit jako bezpečné hnízdo, je uprostřed. Reflektory jsou připravené. Jsme zářivý, jasně osvětlený ostrůvek krásy, sluneční paprsek, ale já tu sedím a nedokážu myslet na nic jiného než na to, jak je Stan ošklivý. Hudba hraje, úvodní znělka běží a on střílí do studia jeden kameňák za druhým – k osvětlovačům a zvukařům, k rešeršérům, k hezké Indii, která sedí ve svém koutku a čeká, až dojde řada na její facebookové, twitterové a e-mailové okénko. Je jako neotesaný hráč ragby na zájezdu: „Jak nekrofilové říkají patologům? Pasáci... Jaký je rozdíl mezi pedofilii a nekrofilii?“

Osmdesát let. “Snaží se mě rozhodit. Přemýšlím, jestli mu malinko netuhne čelist.

A pak jsme ve vysílání. Já jako obvykle pozdravím diváky, přeříkám úvod a on se pak otočí ke kameře, zabodne se do ní očima a zahledí se divákovi do duše, jako by byl jediný, kdo ho chápe. Podle pokynů ze sluchátka jsem divákům slíbila jednoho z Muppetů v kuchyni a připomněla naši soutěž o nejlépe oblečeného poslance. Nabídla jsem „Výběr z tisku“ se Sally Bercowovou, zmínila se o psím miláčkovi národa a o oceněné porodní asistentce. Tu facebookovou matku ale dali Stanovi. Tváří se vážně, koutky úst má svěšené, když oznamuje smutný příběh, který přijde v druhé části pořadu. „Před rokem třináctiletý syn Maggie Leonardové přišel o život v důsledku internetové šikany,“ řekne prostě. Vrhne na mě pohled ztěžklý sdíleným smutkem. Soucitně kývnu a nasadím teskný poloúsměv. V tomhle jedeme spolu, on a já. Zamne si rukou bradu; jediné já slyším zašustění strniště.

„Drsné téma,“ uzavře Stan.

Před pár týdny, kdy jednoho z ministrů přistihli v *Otázkách a odpovědích* při lži, jsme pozvali do studia psycholožku, aby promluvila o řeči těla a o umění lhát. Děti, říkala tehdy, si často při lhaní zakryjí ústa; dospělí se dotýkají brady nebo si hrají s manžetami, což je výrazem podvědomé touhy zkrášlit ruce.

Já na své řeči těla tvrdě pracuju během celého dnešního programu, protože mám pocit, jako bych lhala od začátku do konce. Nic z toho, o čem se mluví, mě nezajímá. Dneska mi všechny ty triviality připadají obzvlášť povrchní a bezvýznamné. S narážkou pro Indii přijdu pozdě, musím se omluvit ve vysílání a zašklebím se na diváky, jako bych říkala „no to je trapas“. „V pohodě,“ odpoví India. Rozplývám se nad

tím chrtem – jmenuje se Billy –, popichuju Stana, říkám si, že jsem měla zkontrolovat alarm, než jsem odcházela, a že jsem měla Martě říct, ať nechodí přes park, ale jede do školy delší cestou autem. Nepřemýšlela jsem. Je přece potřeba udělat jistá opatření.

Během interview s Maggie Leonardovou sedím s hlavou nakloněnou ke straně. Vím dobře, jaký slovník v dopoledním vysílání používat můžeme a jaký ne. Říkáme „odešel“, „přišel o život“, „už není mezi námi“, „opustil vás“. Je až bláznivé, jak se ze všech sil vyhýbáme slovu „smrt“.

Cestou domů si v autě opřu tvář o okénko. Je to úleva, nemuset se ovládat. Myslím na tu ubohou dívku. Auto zastaví a zase se rozjede, škubne sebou a nabere rychlost. Narazím si bradu, uhoďm se do čela. Krk se mi odblokoval. Steve, můj řidič, klábosí o včerejších šipkách a o rozkopané silnici na křižovatce zvané podle jedné místní hospody „U slona a hradu“. „Už mám tohohle počasí tak akorát,“ prohlásí. „Není zima, není mokro, není horko, není prostě nic. Letos je březen jenom jedno velké nic.“

Obchody, vlnitý plech, objíždky, vstupy do metra, stavební práce – jeřáby a vrtačky a posprejované markýzy, všechno je pořád na svém místě. Slušným lidem se stávají hrozné věci. Autobusy havarují a děti umírají. Ženy v Kongu znásilňují a mrzačí – tuhle o tom byl celý program. Prátele vám vykládají o tragédiích – nečekaný infarkt mladého manžela, statečná šestiletá holčička s leukémií. A všechny ty hrozné události se dotýkají vašeho života. Přejete si, aby to nebyla pravda, a uprostřed noci se vám svírá srdce, ale pak sklouznou stranou jako kamínky po čelním skle, a po nějaké době si pro všechny své hříchy na to maličko popraskané sklo v rohu už ani nevzpomenete. Staráte se o svou vlastní drobnou existenci, děláte si hlavu s vlastními drobnými

problémy – bezohledný manžel, kolega, který se vás pokouší převálcovat. Ale tohle, tahle smrt, převrátila všechno. Je příliš blízko. Nikdo není v bezpečí. Je to svět, kde lidé zabíjejí jiné lidi. Smrt není jen pomalá, netáhne se vždycky měsíce a roky jako u mé matky. Může k ní dojít v okamžiku, zvenčí. Za pár vteřin. Provaz kolem krku, zatáhnout; to stačí. Když na to myslím, zamotá se mi hlava, jako bych měla upadnout.

Auto bručí před semaforem. Můj dokonalý život. Co je to ve srovnání s tímhle? Nic. Nemyslím na dívčinu smrt, ale na její narození. Na její matku. Její rodiče. Školu. Letní prázdniny. Zaměstnání. Rodinu. Přátele. *Přítele*. Už jim to řekli? Zjistila už policie, kdo to je? Kdo to *byl*? Líbil se jí její život, nebo si přála, aby byl jiný? Začnu se třást, i když v autě je teplo.

Ve zprávách BBC na iPhonu žádná zmínka není. Žádná šipečka nebo nápis „Právě se stalo“. Je tohle zpráva? Nevím. Trup, který vyplave na hladinu v Limehouse, pytel na odpadky s uřezanými končetinami plující po Regent's Canal, to jsou zprávy. Ale když jde o celá těla, je to možná jiné. Celé mrtvoly jsou zřejmě obyčejné. V jiných parcích na jiných předměstích – v Bexleyheathu, v Southall Greenu, v Crouch Endu – je možná nacházejí každý den. Co je normální? Co není? Chybí mi srovnání.

Doprava se zastaví. Auto převážející odpadový kontejner, které na křižovatku přirachotilo z Walworth Road, blokuje všechny směry. Klaksony ječí. Oblaka výfukových plynů se dmou.

„S těmahle autama jezdí samí blbci,“ prohlásí Steve. „Nemají k nikomu respekt. Nejspíš bývalí muklové. Kdybyste viděla, jak to švihají v naší ulici přes zpomalovače – to je vždycky, jako by vybuchla bomba. Určitě to dělají schválně.“

Potřebovali by psychiatra,“ prohlásí. Pak mu dojde trpělivost. „Měli by je pověsit.“

Zácpa se uvolní. Už bez překážek se suneme po Kennington Park Road, asfalt pod koly je hladký a Steve, který otevřel okno a vztekle vystrčil ven loket, teď mluví k větru, jenž mu hvízdá kolem uší od kriketového stadionu a kostela svatého Marka a chytá jeho slova. Moc času nemám. Někde u Clapham Common se uklidní a okénko zase zavře. Musím se ho zeptat na manželku – byla dnes na kontrole u gynekologa – a zjistit, jestli jeho dceru Sammy pozvali k pohovoru. Za chvíli to udělám, až bude okénko zavřené. Teď je vhodná chvíle – když zavolám Claru, bude ve sborovně, a tam je klid.

Clara řekne: „Ahoj, Gaby Mortimerová,“ protože si jako vždycky přečetla mé jméno na displeji Nokie.

Kromě jejího hlasu slyším rachot, jako když po trati pomalu jede vlak. Někdo z personálu sklízí podnosy.

„Jsi tam?“ zeptá se.

Odkašlu si a řeknu: „Ahoj, Claro Macdonaldová.“

Ona na to: „Panebože. Ještě že už je pátek. Nemůžu se dočkat. Chci jenom jedno: jet domů, vykoupat se, spořádat děti – vaří Pete –, hodit si nohy nahoru a čučet na seriál. Sice tady mám horu příprav, ale nebudu si to vyčítat, protože seznam pořadů na Sky Plus už je tak dlouhý, že jestli ho trochu neuvolním, začne se mazat sám. Nebo to není pravda? No, prostě když budu chvíli koukat na telku, tak to bude něco jako úklid.“

Jen slyšet její hlas mě povzbudí. Jsme kamarádky od školy a pro mě je Clara Macdonaldová prostě dokonalá.

„Co se děje?“ vyloží si správně mé mlčení. „Kdo tě našel? Philip? Pořád se ještě chová jako vůl? Nebo ti zas něco provedl ten hezký spratek?“

„Oba,“ napůl se zasměju. „Vůl je pořád vůl a spratek je pořád spratek, ale krom toho...“

Přemýšlela jsem, jak to říct, v jakém pořadí sestavit slova, jestli mám začít, jako bych jí chtěla sdělit nejšťavnatější drb: „To mi nebudeš věřit, co se dneska stalo,“ nebo jestli jí vážně říct: „Poslyš, ono to bude brzo ve zprávách, tak jsem chtěla, abys to nejdřív slyšela ode mě.“ Pořád ještě nevím. Ani jedno mi nepřipadá vhodné. To první je příliš nepokrytě otrlé. A to druhé... no, co si budeme povídat, znáte ten tón, který se lidem vloudí do hlasu, když vám sdělují něco hrozného. Moje nejmilejší teta by tomu řekla „farářský hlas“. Takový ten povýšeně samolibý. Hrůza. A taky vím, že se Clara bude chovat až dojemně soucitně, a to si nezasloužím. Není to fér. Vůbec ne.

Představím si Claru ve sborovně, mezi kolegy, na rameni tašku s nápisem Daunt Books, legitimaci na metro – rychlý dotek, aby se přesvědčila – v zadní kapse. Možná že už má na sobě kabát – ten tvídový z Primarku (z „Primarni“, jak tomu říká) a kolem krku pruho vaný šátek. Představuji si dveře, které se každou chvíli otevrou, dovnitř šplouchne rámus z chodby a nějaký přátelský kolega jí nabídne, že ji svezí k metru.

Steve zavřel okénko. Rozmyslím si to. Promluví s ní později, až nebude spěchat. Stejně nejspíš zbytečně vyvádím. Tak vesele, jak dokážu, řeknu: „Jen jsem chtěla vědět, jak se před víkendem máš.“

„Myslíš než se rozpoutá peklo?“ zasměje se, jako by neměla na celém světě jedinou starost.

Marta je v kuchyni, nejí, jen otupěle sedí u stolu a listuje stránkami *Grazia*. Jíst jsem ji snad ještě neviděla. Vyvádí mě to z míry. Loni v létě se všechno sběhlo tak rychle – Robin,

naše bývalá chůva, byla těhotná; moje matka umírala. Nedala jsem si na výběru záležet tolik, jak jsem měla. Možná jsem nekladla ty správné otázky. Novou chůvu jsem opatřila pod tlakem okolností, a teď mě znepokojuje. Nevadí mi, že nejí moje jídlo – nejsem žádná michelinská šéfkuchařka. Ale přesto bych chtěla vědět, kdy jí a co, a jestli bych se o to měla starat já. Je jí čtyřiadvacet. Možná se jí stýská po domově, nebo má třeba nějakou poruchu příjmu potravy, o které bych měla vědět. Představuju si ji, jak se potajmu cpe čokoládou a bonbony a chipsy se sýrem a cibulí.

Millie je na gymnastice a někdo ji přiveze. Marta vyprala. Úhledné hraničky poskládaných svetrů a triček – včetně mého ranního běžeckého oblečení – čekají na roztrídění. Deska kuchyňské linky ze světlé leštěné žuly je uklizená; podlaha svítí čistotou. Kdybych otevřela naleštěnou skříňku, spatřila bych tam pečlivě vyskládané krabice cereálií a sklenice džemu. To je další věc: ta její čistotnost. Když sem přišla, měla jediný požadavek, speciální úklidové rukavice z latexu, které padnou jako druhá kůže. Víím, že bych jí měla být vděčná. Philip je ve svém živlu – konečně prostředí, které se hodí k jeho mysli. Ale já jsem z toho nesvá. Bylo by mi milejší, kdyby nic nesrovnávala a neuklízela. Robin, která přijela z Nového Zélandu a žila s námi sedm let, než loni v létě otěhotněla a vzala si svého východoanglického farmáře – což od ní byla pěkná opovážlivost –, byla hrozně nepořádná a mně to vyhovovalo. Patřila do rodiny. Všichni – nebo ona a já – jsme dělali nepořádek společně. Marta je jiná. Marta je víc zaměstnanec, a ačkoli víím, že to je umělý problém a měla bych mít rozum, bylo by mi milejší, kdybych v ní viděla spíš kamarádku.

Mlčky si uvařím čaj – citron a zázvor, to je dobré na nervy – a sednu si na lavici. Marta rezignovaně zvedne hlavu.

Myslí si asi, že se hodlám pokoušet o konverzaci. Děsí se toho. Ale musím jí říct, co se stalo. Řeknu tedy, že ji nechci lekat, ale musí být opatrná. Ať pečlivě zamyká dveře i okna. Ať nechodí přes park, ani s Millie, ani sama. Ať si dává pozor. Nevíme, kdo tam kde běhá, řeknu, a hledám v jejích očích nějaký záblesk, třeba i *děs*, zkrátka cokoli krom téhle lhostejnosti.

Hledí na mě zpoza záclon černých vlasů. Když skončím, odvrátí zrak, kousne do kůžičky na kraji nehtu a pak ji začne strhávat palcem. Řekne, že když se stará o Millie, je vždycky opatrná, a pokaždé také zapne alarm. Možná si to jenom představuju, ale zdá se mi, že to říká, jako by se bránila – jako bych si celou tu historku vymyslela, jen abych jí mohla dělat kázání. Asi jsem to celé vyprávěla špatně.

Podívám se na časopis, který má před sebou. Je otevřený na dvoustránce o Pippě Middletonové a Marta stránku pomalovala – i když to vlastně nejsou ani tak malůvky, spíš jako by známkovala. Pippě Middletonové počmárala tvář.

Zeptám se jí, jak jde učení – chodí na angličtinu do jazykovky v Tootingu. Zmíním se o baru, kam prý chodí mladí a který mi podle toho, co jsem o něm slyšela, připadal „docela zábavný“. Sama nevěřím tomu, co ze mě vypadlo. *Docela zábavný?* Není divu, že mě nenávidí. Zazvoní zvonek a já běžím otevřít, jen abych už zmlkla.

Za dveřmi stojí tmavovlasý muž v pytlovitých džínách a špinavě zelené nepromokavé bundě, trochu shrbený, zády ke mně. Pečlivě si prohlíží list na větvi olivovníku. O milisekundu později, než je přirozené, se obrátí a řekne: „Lisujete si vlastní olej?“

Je to detektiv inspektor Perivale.

„Zasadili ho teprv před měsícem,“ řeknu. „Vlastně všechny ty olivovníky. Nechali jsme si předělat celou zahradu,

vepředu i vzadu. Od firmy, která se jmenuje Zablácené holínky. Takže ještě nevím. Máme ale jen tři stromy, takže i kdyby bylo horké léto, nejspíš nic lisovat nebudeme.“

Udělá krok dopředu, roztáhne ruce, jako by měřil vzdálenost. „Hezké bydlení. Docela velké pro tři lidi.“

Abych zakryla své překvapení nad tím, co o mně ví (*pro tři lidi*), couvnu a zadívám se na nově vyspárované červené cihly, tři patra oken, elegantně sešikmený viktoriánský štít, silné propletené stonky čerstvě zasazené vistárie, jako bych svůj dům viděla poprvé, jako by v něm bydlel někdo jiný.

„Kolega říkal,“ dodá Perivale jakoby nic, „že podobný dům tady v okolí se prodal za pět milionů.“

Začervenám se. Víím, že to je jen pokus o konverzaci, ale jsem z toho nesvá. Stojíme tam, díváme se na sebe a na dům a já nevím, co si mám myslet. A pak řekne něco, čeho jsem se obávala, protože jsem doufala, že svou roli už jsem dohrála. Doufala jsem, že je po všem.

„Máte minutku?“

Marta zmizela, vyklouzla z kuchyně, když jsem šla otevřít. Nejspíš unikla nahoru, ačkoli jsem ji tam neslyšela jít. Žehlení je pryč a můj nedopitý šálek čaje také. Nejspíš ho strčila do myčky. Snaží se přimět k pořádku i mě.

Vyzvu Perivalea, aby se posadil, ale neudělá to. Zůstane stát. Natočím do konvice vodu, jen abych něco dělala, a slyším slabé zvuky jeho bot, jemné povrzávání kůže, jak přenáší váhu. Má hnědé šněrovací boty, ty s perforovanou špičkou, jaké si člověk spojuje s Jermyn Street, s nóbl ševci, co šijí obuv ručně.

„Bydlíte někde poblíž?“ zeptám se.

„V Battersea.“ Stojí zády ke mně. „Na druhé straně Clapham Junction.“

„Takže na vzestupu,“ řeknu a okamžitě se za to nenávídím.

„Hezký obrázek. To kreslila vaše dcera?“

Vyvede mě to z míry. Samozřejmě že mu stačilo si mě vygooglovat – zrovna nedávno o mně vyšlo v *Sunday Times* „Dens...“ –, ale stejně to člověku přijde divné, když o něm takové věci vědí cizí lidé. Totéž jsem se pokoušela vysvětlit policistovi, se kterým jsem mluvila loni v létě, když se začaly dít ty divné věci a mně připadalo, že mě někdo špehuje (v showbiznysu nejste nic, dokud nemáte jednoho dva stalkery).

„To je Craigie Aitchison,“ řeknu a postavím se vedle něj. Na obrázku je pes na jednoduchém pozadí – nebe modré jako plastelína, limetkově zelená tráva. Je tam i jeden strom, tmavá zužující se šmouha, jako hlava štětce. Ta jednoduchost je samozřejmě klamná; pes má v sobě něco osamělého a meditativního. Myslím, že má upomínat na Krista.

„Je to bedlington teriér,“ poznamenám.

„Bedlington teriér, ne prostě obyčejný teriér. A další olivovník. To bude vaše oblíbené téma, ne?“

„Myslím, že je to cypřiš. Smrt a tak, víte? Manžel to koupil už před lety, ale když Aitchison zemřel, ceny prudce vyletěly nahoru. Docela povedená koupě.“

„Docela povedená koupě,“ opakuje, jako by nic tak pitomého v životě neslyšel.

To, co řeknu dál, má být vtipné. Nejspíš to ale zní jenom nafoukaně. „Čtyři jeho obrazy visí v Tate. Jeden má taky Elton John.“

Pokrčí rameny. Je mladší, než jsem si myslela. Původně jsem ho tipovala na padesátníka, ale je tak v mém věku – něco málo přes čtyřicet. Jeho chování, ta nahrbená záda, jimiž možná maskuje svou výšku, povislé tváře, které ještě zdůrazňuje tím, že se tahá ze strany za pusou, jako by smetal

drobečky, to všechno mu přidává na věku. V hnědých vlasech nejsou stopy šedi. Philipovy spánky jsou skropené stříbrem. Tenhle člověk má pod lícními kosti propadlé prohlubně a tvář má podlouhlou, s jemnými rysy. Kdyby trochu přibral, mohl by být přitažlivý. S těmi dlouhými vlasy a s takhle modelovanými kostmi vypadá jako vyžilý dandy.

Tak dost, pomyslím si a řeknu: „Dáme si čaj. Může být obyčejný černý, nebo byste radši něco levicovějšího?“ Propadla bych se.

„To je jedno,“ řekne on.

Konečně se posadí, nejdřív si ale svlékne tu bundu – je to značka Barbour – a pečlivě ji přehodí přes opěradlo židle. Prohlíží si teď naši zahradu, náš krásný zelený trávník, úhledné vyvýšené záhonky, trampolínu. Náš „stromový domek“, šikovně vysazený na trámech zapuštěných do zadní zdi za řádkou habrů. Philip rozhodl, že zahrada se musí předělat, protože když jsme prohlubovali suterén, dělníci všechno zničili.

V křoví se v březnovém větru něco třepetá a Perivalea to zřejmě zajímá. To asi souvisí s jeho profesí; oči policisty se možná vždycky zastaví na nějaké drobnosti, protože nemůže vědět, co je důležité a co ne.

„Dotkla jste se těla?“

Málem upustím jeho šálek čaje. Nesu ho ke stolu a vypláchne mi na ten jemný trojúhelníček kůže mezi palcem a ukazováčkem.

„Au!“ Pustím si na ruku studenou vodu a dívám se, jak se mi přelévá po kůži. Na okamžik se soustředím jen na to, na vodu a kůži. A pak nedokážu myslet na nic než na vlasy té ženy, spleené, zplihlé.

„Jejího těla?“ řeknu. „Ne, jejího *těla* jsem se nedotkla.“

Když se obrátím, dívá se na mě.

„Znala jste tu ženu?“

„Ne.“ Zhluboka se nadechnu a setřepu z ruky vodu. Ten okamžik přešel. „Jak už jsem říkala vaší kolegyni, nikdy jsem ji neviděla. Už jste zjistili, kdo to je?“

„Ještě ne. Ne.“

Sednu si naproti němu, zády k zahradě, na lavici, která stojí podél jedné delší strany stolu. Teď už je to výsledek – klábosení bylo dost. Chce po mně, abych mu vylíčila, co se stalo. Nic si nepíše. Je to zřejmě jen neformální rozhovor, ale když mluvím, uvědomuju si každé své gesto, jako bych ho někomu předváděla. Konverzace má svá pravidla: ten, kdo poslouchá, se má dívat na toho, kdo mluví, zatímco ten se smí dívat jinam. Inspektor Perivale se na mě ale nedívá – to já sleduju jeho –, dokud se neodmlčím. Pak obrátí hlavu a probodne mě pohledem. Znepokojuje mě to. Když zakloním hlavu, shrábnu vlasy do ohonu a zakroutím jím, aby tak zůstal, připadá mi to nepřirozené, jako když někdo předstírá, jak je klidný. A úplně stejný pocit mám, když stáhnou ruce do rukávů svetru. Nejlepší je nehýbat se vůbec; tak to říkáme hostům v naší show. Sedněte si na ruce, jestli to jinak nejde. Cítím na krku horko. Když dovyprávím – je to stejná historka, kterou si konstábl Morrowová zapsala ráno –, řeknu Perivaleovi, že mě znervózňuje. Že si vedle něj připadám provinile, jako bych se musela bránit. Že se mi chce přikrčit, jako když člověk prochází bezpečnostní kontrolou nebo kolem ochranky u dveří luxusního obchodu.

„To děláte často, ne?“

„Co?“

„Že procházíte dveřmi luxusních obchodů.“

Plesknou ho po paži. Příjemná chvíle to není. Jeho kůže pod krátkým rukávem trička je bledá s tmavými pavoučími chlupy. Podívá se na mou ruku s karmínovými nehty. „All

Shook Up,“ řeknu a stáhnu ruku. „Opi. Musím je mít kvůli práci.“

Pousměje se.

„Dejte si ten čaj,“ řeknu. „Omlouvám se, že vám víc nepomůžu. Kéž bych něco viděla – cokoliv. Je mi líto, že jste sem jel zbytečně. Chudák ženská.“

„Pro mě není žádná cesta zbytečná.“

Možná je z těch mužů, kteří si připadají méně nedosta-
teční, když mohou ponížovat jiné. Připomíná mi mého šéfa
v *Panoramě*, kde jsem začínala – Colina Sinclaira. Oblékal
se do veliké černé kožené motorkářské bundy a jezdil na
malé červené motorce Suzuki 125. „Tvrdit to můžete; já to
nemůžu komentovat,“ byla jeho obvyklá odpověď na cokoli,
co bylo jen vzdáleně kontroverzní. Nebo když měl můj vlak
zpoždění: „Já vám věřím; miliony by nevěřily.“ Jeho mozek
neměl šanci, když nemohl zapadnout do nějaké pěkně vyjeté
koleje, když se nemohl chopit nějaké přezvýkané myšlenky.
Tenhle policista jako by se choval také tak. A to tělo tam
venku... jestli tam pořád ještě je.

„Je tam ještě?“ zeptám se. „Myslím v parku. Nebo jste ji
odvezli? Nemám tušení, co se v takové situaci dělá.“ Zaklepu
na stůl. „Naštěstí.“

Zamne si tvář. „Tělo jsme odvezli. Je na patologii.“

„A zjistili jste... zjistili oni... myslím ten váš tým... zjistili
něco? Myslíte, že ji přepadli? Znásilnili? Bylo to náhodné
zabití? Řádí tady nějaký maniak, o kterém bychom měli vě-
dět? Omlouvám se, že se tak vyptávám, ale bylo by fajn...
vědět to.“ K svému překvapení jsem si uvědomila, že se mi
chce brečet.

„Musíme počkat,“ řekne nikoli nelaskavě. „Víc budeme
vědět později. Moje heslo je: Nic nepředpokládej. Nikomu
nedůvěřuj. Všechno proveř. Ještě se ozvu. Slibuju.“

„Že by se udusila sama, to asi nepřichází v úvahu, co?“

„I když nic nepředpokládám,“ řekne, „myslím, že auto-asfyxii můžeme vyloučit.“

„Je to zvláštní, až do toho případu s Michaelem Hutchen-cem o tom nikdo neslyšel, a dneska je to to první, na co si člověk vzpomene. Aha, přiškrtil se sám a špatně to dopadlo, říkáme teď všichni. Lidi na celém světě už asi nešokuje nic, ale je to stejně divná myšlenka, že někoho dušení sexuálně vzrušuje.“ Nevhodně žvaním – mám to ve zvyku, když jsem nervózní. Dívá se na mě napůl znuděně, napůl se zájmem, jako když člověk pozoruje pruhovanou rybičku v akváriu. „Vážně nevíte, kdo to je? Neměla mobil... nebo peněženku?“

„Ne.“ Skoro teatrálně si povzdechne. Možná není tak nesnesitelný. „V téhle chvíli nevíme nic.“

Najednou je mi hrozně smutno. „Vy jste asi na takové věci zvyklý.“

„Ani ne.“

„Určitě odvedete dobrou práci,“ prohlásím, trochu nevhodně.

„Opravdu si už na nic nevzpomínáte?“

Vybaví se mi vzpomínka, zalije mě jako náraz studené vlny. „Bylo to tam divně cítit. Skoro... zní to hloupě, ale skoro jako dezinfekce.“

Kývne. „Všiml jsem si toho. Patolog nám to potvrdí.“

„A její oči? To jsem se chtěla zeptat. Jako by na nich byla vrstva vosku?“ Z nějakého důvodu se všechny moje věty mění v otázky, jak to dělává Millie, když příliš kouká na sitcom *iCarly*.

„Spojivka. To nemá nic společného s tím, jak zemřela, spíš kdy. Stane se to, když v očích klesne tlak – bulvy změknou. Vypadají pak zakaleně, jako by na nich byla tenká blána.“

„Světlo zhasne.“

„Přesně tak.“

Podívám se na hodinky. Millie každou chvilku přivezou zpátky a byla bych docela ráda, aby byl už pryč, až přijede. Musím si rozmyslet, co jí mám říct a jak. A musím zavolat Philipovi. Je to ode mě hrozné, že jsem to neudělala. V konečné fázi matčiny nemoci jsem mu volala každý den. Je to zvláštní a znepokojivé, že jsem s ním ještě nemluvila – další známka toho, jak k sobě máme daleko, pokud tedy nějaký důkaz potřebuju. Vstanu, odnesu detektivův šálek a vyhrnu si rukávy, abych naznačila, že se chystám mýt nádobí. Všimnu si, že se mi dívá na paže. Vnitřní strana předloktí je odřená a poškrábaná, s perličkami zaschlé krve, a náramek je pryč, ten, co mi Philip dal k narozeninám. Asi jsem ho ztratila. To ale policistu nezajímá. Zamnu si zápěstí.

„Křoví,“ vysvětlím. „Když jsem se drala skrz něj. Ještě že při vysílání jsem měla šaty s dlouhými rukávy, jinak by mi začali diváci posílat knihy o sebepoškozování. Buďte na mě hodný,“ dodám americkým přízvukem (proč?), „ten zážitek mi doslova způsobil šrámy.“

Naštěstí mě zřejmě nevnímá. Obléká si znovu bundu. U zápěstí a dole na lemu, kde si ji přidržuje při zapínání, je mastná.

„Potřebuju od vás stěr kvůli eliminaci DNA,“ řekne, „a ještě jednou věcí byste mi pomohla: potřeboval bych tenisky, které jste měla ráno na nohou, kvůli stopám.“

„Samozřejmě.“

Vytáhne z vnitřní kapsy vatovou tyčinku a plastový sáček a následuje téměř groteskně trapná scénka: otevřu pus, vydechnu zázvor a citron, on mi strčí do úst tyčinku, vytáhne ji, zavře do plastového sáčku a ten znova zastrčí do kapsy. Vyběhnu z kuchyně a spěchám nahoru. Dusám víc, než je

nutné. Zasměju se. Měl v kapse připravený sáček. Vzpomínám na chlapce, které jsem znávala jako teenagerka v Yeovilu, a na ty neustále připravené pomačkané durexy v jejich zadních kapsách. V ložnici se sama na sebe zašklebím do zrcadla, abych uvolnila napětí. Vylovím ze skříně boty a vrátím se dolů. Když mímám Martin pokoj v mezipatře, slyším za dveřmi hudbu – něco dusavě elektronického, víc basů, než by se mi líbilo.

Inspektor Perivale je v místnosti vpravo od vstupních dveří; prostě si tam sám zašel, jako by mu to tady patřilo. Vlastně jsou to spojené dva původní pokoje – světlý, krémový, přepychový pokoj na předvádění. Skleněné stolky, pohovky, do kterých člověk zapadne, načechnuté polštáře. Pochopitelně ho nepoužíváme. Perivale stojí u jednoho z krbů a prohlíží si zarámované fotografie.

Jednu vezme do ruky. Až odsud vím, co na ní je. Philip a já v den naší svatby. Já se směju do fotoaparátu, Philip mě objímá v pase a přitahuje si mě k sobě. Philip s divokou hřívou tmavých vlasů, s velikýma očima, až směšně chlapecký. Na sobě má pytlovitý oblek z dobročinného obchodu. Já mám na sobě mačkané bílé šaty – jsou z toho lepivého polyesteru, který byl tenkrát vrcholem módy. Když se vypraly, srazily se a musely se do původního tvaru rozžehlit. Stojím nepřírozeně bokem, jak to člověk dělá, když si myslí, že se jinak na fotografii nevejde, a vypadám, že se už každou chvíli zřítím ze schodů radnice v Chelsea. Vzpomínám si, jak jsem si tenkrát říkala: „Je to vůbec možné, že si vybral mě? Že si mě vzal?“ Oslavili jsme to v hospodě a zbytek víkendy jsme strávili ve svém bytě, bez šatů, protože jsme byli novomanželé – vlastně i naše známost byla ještě nová, znali jsme se šest měsíců – a v těch dnech jsme se jeden druhého nemohli nabažit.

Perivale mi ukáže fotku a já kupodivu musím odolávat impulsu sebrat mu ji, vytrhnout mu ji z rukou. Podotknu něco o tom, jak jsme tehdy byli mladí, ale on se tváří divně, jako bych něco nechápala.

„Zdá se mi to jenom?“ zeptá se.

„Co jestli se vám zdá?“

Zavrtí hlavou, jako by se chtěl zbavit nějaké myšlenky. „Promiňte. Nic. Já jen...“

Vezmu od něj tu fotografii a předstírám, že si ji prohlížím. Pak ji postavím zpátky na krbovou římsu. Je mi z toho obrázku smutno. Nějakou chvíli ji urovnávám tak, aby byla symetrická s obrázkem Millie na gymnastice.

„No,“ řekne detektiv, „my se vám patrně ještě ozveme.“

„Ano?“ řeknu. „Aha, podpora obětem. Samozřejmě.“

„Podpora obětem?“

„Když mi v Cineworldu ukradli z kabelky mobil, přišla pak za mnou policistka a zajímala se, jak to duševně zvládám. Byla dost neodbytná. Takže předpokládám, že když člověk najde mrtvolu, taky mu nabídnete psychologickou podporu. Ale možná se pletu.“

„Myslím, že skutečná oběť tohoto konkrétního zločinu není právě v postavení, kdy by mohla přijímat psychologickou podporu, byť neodbytnou.“ Je to pokárání a patrně zasloužené, ale nejsem si jistá, jestli si Perivale uvědomuje, že pro obyčejného člověka není zrovna běžné, aby našel mrtvolu.

„Pěkný příklad aliterace, ta vaše věta,“ podotknu.

„Explozivny. P je explozivní souhláska.“

Chvíli se na sebe díváme, jako bychom si ani jeden nebyli zrovna jistí, co si o sobě máme myslet.

„Ostatně já stejně žádnou psychologickou podporu nepotřebuju. Jsem silnější, než se zdá,“ poznamenám.

Pořád ještě stojí u krbu a v té chvíli jako by se rozhodl. Slyším před domem bouchnout dveře a pak se ozve pištění nadšených holčiček. Nestihla jsem to. Nezabavila jsem se ho včas.

„Jen mě zaujalo,“ řekne, „jak jste si podobné, vy – nebo aspoň žena na téhle fotce – a ta dívka tam.“

Ukáže bradou k oknu a já vím, že tím nemyslí mou dceru, která už dusá po schodech.

„To je tím, že máme obě rezavé vlasy,“ řeknu a odhrnu si zmíněné vlasy za ucho, abych zakryla, jak mě to znepokojilo. „Ona vypadala mnohem mladší než já. A... a menší.“

Zapíná si bundu, tahá za ten mastný kousek látky dole, a pak si nacpe ruce do kapes. Když přechází pokoj, všimnu si, že po sobě v krémovém koberci zanechává otisky těžkých bot.

U hlavních dveří pronese zvláštní větu: „Netvorné skutky nepřírozené též plodí potíže.“ William Shakespeare.

„Tak nakonec ještě poezie? Vy se nezdáte!“

„Chci tím říct, abyste byla opatrná. To je všechno. Buďte opatrná.“

Sobota

Když se proberu, leží Philip vedle mě. Neví o světě, ztěžkle, klidně, pravidelně dýchá. Kousek peříčka poblíž jeho rtů se zachvěje, když vydechne. Jediná známka, že ještě žije. Nikdy jsem nepoznala nikoho, kdo by spal tak tvrdě a budil se tak rychle jako Philip. Snad by se tomu dalo říkat talent, nebo možná dar. Byly asi dvě v noci, když ho včera naposled volali. Okamžitě se posadil a deset minut mluvil o konvertibilních dluhopisech, výpočty se mu sypaly z úst jako mince z hracího automatu, pak zavěsil a tvrdě spal dřív, než by člověk stačil říct „diverzifikované portfolio“. Skoro si mě nevšiml; nechala jsem oči zavřené.

Když jsem mu volala, slíbil, že nepřijde pozdě, že vynechá tu večeři v Zumě, ale nakonec jsem já zklamala jeho. Zmocnilo se mě vyčerpání, únava, která vymazává slova i myšlenky, ta únava, jakou jsem pociťovala v den matčina pohřbu. Usnula jsem dřív, než přišel; vlastně jsem usnula několikrát. Nejdřív, když jsem četla Millie. Čteme teď *Vlastovky a Amazonky* a oběma se nám to moc líbí, ale je v tom víc mořeplavby, než jsem si pamatovala, a pro suchozemskou krysou je to občas příliš dlouhé. A později, když jsem se vymotala ze sítí růžového plyšového králíka a deky a malého teplého tělíčka, jsem usnula podruhé ve vaně, do které jsem

si nalila relaxační olej *Hluboké uvolnění*. Ten mi po matčině smrti dala Clara. Říkala tehdy, že funguje stejně jako prášek na spaní nebo sklenice vína. (No, jednu dvě sklenice jsem si dala taky.) Nakonec jsem se skulila do postele ještě mokrá, s nohama zapletenýma v ručníku.

Vzbudím se se stejným bolehlavem, se stejnou tepavou migrénou, s níž jsem usínala. Po chvíli si opřu tvář do polštáře, soustředím se na to, abych tu bowlingovou kouli, kterou teď mám místo hlavy, udržela na jednom místě, a prohlížím si Philipa. Je o dva roky starší než já, ale vypadá teď mladší – život je ke mně nespravedlivý. Pomáhá mu taky ta bohatá kštice, i když šedých vlasů na spáncích už má tolik, že by je nespočítal. Takhle zblízka vidím otvůrky pórů na straně nosu, drobné chloupky v chřípí, které unikly pinzetě. Když je vytrhává, kýchá; kýchá, jako když se střílí z děla, a když jsem v koupelně, ještě sám sebe diriguje neviditelnou hůlkou. Dělat si ze sebe legraci uměl vždycky – přehnanými fyzickými gesty jako by se sám sobě posmíval a zároveň okouzloval okolí. I když, jak o tom tak přemýšlím, už nějakou dobu jsem ho nic takového neviděla dělat. Je snědší, než má člověk v březnu právo být – nejspíš hlavně ošlehaný z toho čtyřiašedesátihodinového golfového výletu do Turnberry. Je zvláštní, jak cize může opálený člověk působit.

Od našeho „rande“ ve středu jsem ho skoro neviděla. Ten nápad jsem vyčetla v nějakém časopise, který se válel v relaxační místnosti v televizi – „udělejte si soukromý svátek“, „popovídejte si“. Já vím, že každý má někdy moc práce – že občas dny a týdny strašně letí a člověk si po čase uvědomí, že už si s tím druhým dost dlouho pořádně nepromluvil. Moje narozeniny loni v červnu, to je šťastná chvíle, na kterou se můžu upnout. Dal mi tehdy náramek, šňůrku jemných šedých nití s navlečenými stříbrnými kuličkami, ten, který jsem

ted' ztratila. Sám mi ho zapínal – hlavu skláněl tak, že jsem cítila na vnitřní straně zápěstí jeho teplý dech. Pizza s Millie, smích, láhev vína, panebože, dokonce i sex. Když si to tak v hlavě přebírám, další takový okamžik už od té doby nemůžu najít. Srpen... září... stáhl se, uzavřel. Jeho práce, trh, matčina nemoc, moje vlastní zaneprázdnění... ano, vždycky najdu nějakou výmluvu, když se budu dost snažit.

Středu jsem zapsala do rodinného diáře – červeným tiskacím písmem, podtrženě. Byli jsme v Chez Bruce. Philip jednou říkal, že je šikovné mít v sousedství bistro s michelinskou hvězdičkou – hrozně jsem se tehdy smála. (Řekla jsem mu, že když jsem vyrůstala, byly slavnostní jídlo smažené nudle ze supermarketu.) Ale té tresky z Cornwallu a hráškových tortellini pro nás byla škoda. Mohli si klidně nechat své nakládané stročky a italskou slaninu (*lardo di Colonnata*) a dát porci navíc někomu jinému. Philip se neodtrhl od mobilu a vůbec nejedl a já jsem si rozpačitě hrála s jídlem a přála si, abych si byla vzala s sebou knížku.

Neměla jsem začít mluvit o tom Brightonu. Nebyl na to naložený. „Je to jenom výročí svatby,“ prohlásil. „Však to oslavíme, Gabs. Pojedeme tam jindy, až bude víc času.“ Jenže ono nikdy není víc času. To je ten problém. Všechno je práce; dokonce i golf ve Skotsku je práce. Jak teď vedle něj ležím v posteli, pustím se do uspokojivého vnitřního monologu; nejspíš se zblázním, jestli budu muset pořád čekat, *až bude víc času*. Povezou mě do blázince a já si pořád ještě budu mumlat nějaké to *až bude víc času*.

Nejspíš si hlasitě povzdechnu, protože Philip otevře oči. Na zlomek vteřiny se upřou do mých; pak si jeho mozek uvědomí, že je vzhůru, a pohled uhne jinam. Philip se opře o loket. „Gaby,“ osloví moje temeno. „Gabs, to je hrozné, co se stalo. To snad není možné.“ Volnou rukou mě obejmě

kolem ramen. Bradou se mi opře do vlasů a já se k němu přitulím. Mám ten nadřazeně sebelítostný pocit člověka, jehož blízká osoba nechala na holičkách, když ji potřeboval. Pyžamo mu voní bazalkou a limetkou. Snažím se rozpomenout, kdy se začal do postele oblékat. Je to dárek od jeho rodičů (proboha, pořád ještě jsem jim nezavolala), úplně nevinná tmavá kostka ze Saville Row, ale i tak – ten divoký, nespoutaný Philip, kterého jsem si vzala, v pohodlném, konvenčním *pyžamu*?

Poňuchám ten měkký záhyb mezi klíční kostí a hrdlem – není to přímo polibek, jen popotáhnu rty za kůži; kdyby se odtáhl, nebylo by to tak trapné. Tělo pod kabátkem pyžama má ještě pořád pevné. Druhý knoflík se mu rozepnul a já musím odolávat pokušení přejet mu rukou po nahé hrudi. Odtáhne se, nakloní se nade mě a usměje se: „Čaj, ten teď potřebuješ. Čaj a trochu si poležet. Vezmu nahoru noviny.“

„Millie už asi bude vzhůru,“ podotknu po chvilce, „a kouká na telku.“

„Nacpu do ní Wheetabix a vrátím se. Musíš mi to všechno povykládat.“

Políbí mě na temeno hlavy a vstane. Nevrátí se tak rychle, jak slibuje, protože nikdy neodolá několika ranám do boxovacího pytle nebo chvilce na běžeckém pásu. Philipův mozek je zvláštní – celou řadu čísel dokáže sečíst během pár milisekund, z hromady kvantitativních proměnných sestaví složitou investiční strategii jakoby nic. (Vypadá to, že vím, o čem mluvím? Nevím.) Pro své individuální investory i pro americké majitele *ztělesňuje* svůj hedgeový fond. *Tohle* vím. Vždycky jsem chápala, že jeho mozek přemýšlí jinak než můj, že je až patologicky klidný, umí promýšlet věci do detailů. Nikdy jsem ho neviděla učinit zbrklé rozhodnutí,

nechat se vyvést z míry, rozzuřit se, ale na druhou stranu se umí chovat jako posedlý. Pete Anderson, člověk, s kterým pracoval v Nomuře, mi jednou řekl: „Philip žije a dýchá peníze jiných lidí.“ Tenkrát mě to šokovalo – život zredukovaný na libry a pence, dokonce ani ne vlastní! –, ale později jsem o tom přemýšlela a není to tak docela pravda. Synapse v jeho mozku se možná vyžívají v rozmarech trhu, jeho tělo ale má vlastní obsese, vlastní všepohlcující touhy. Bývalo to dovádění na kopcích, plavání v moři, *já*, ale v poslední době se jeho fyzické potřeby zjemnily a staly se rafinovanějšími. Momentálně je celý blázen do svého zakázkově vyrobeného kola Parlee Z2 s rovným rámem a zamykací odpruženou zadní vidlicí (když si ho plánoval, slyšela jsem o něm až až, jak si jistě umíte představit) a do posilovny na míru, která zabírá půlku suterénu. Hajzl podvodnická.

„Tady je to, miláčku – čaj a *Timesy*.“

Nejspíš jsem zase usnula. Philip stojí ve dveřích, od pasu dolů zabalený v ručníku. Chloupky na hrudi mu rostou do vějíře jako peříčko. Podá mi bílý šálek, který není tak horký, jak by měl. Nejspíš zalil sáček horkou vodou, když šel dolů do posilovny, a vytáhl ho, když se vracel. *Miláčku*. Zní to tak dospěle. Kde to vzal? Jak je možné, že láskyplné slovo tak bolí? Jak může sladká hloupost znít tak cize?

„Díky,“ řeknu a hlučně usrкну. „Viděl jsi Martu?“

Nakrčí nos a na chvílku vypadá jako školáček. „Kolem jejího pokoje jsem to pro jistotu vzal klusem. Nechtěl jsem riskovat, že bych ji viděl nahou. To by mě mohlo na zbytek dne skolit.“

„Nebud' zlý.“

„V posilovně už zas vypadlo osvětlení,“ podotkne. „Můžeš zavolat elektrikáře?“

„Jo, jistě.“ (Všechny takovéhle věci v tomhle domě zařizuju já. Když se něco stane, chodí s tím všichni za mnou.)

Sedne si na kraj postele. „Vypadáš unavená. Uštvaná. Přijde mi šílené, žeš pak jela do práce. A ty tvoje ruce, chudinko...“ Obrátí je, přejede prsty po škrábancích.

„Křoví. Ostružiny a tak.“

„Bylo to moc hrozné?“

„Byl to šok.“

Vyprávím mu, co se stalo. Celé to zopakuju. Mluvit o tom pomáhá. Slova mají vlastní charakter, vlastní setrvačnost. Uvědomím si, že si vlastně nepamatuju, co to se mnou bezprostředně udělalo, když jsem ji našla. Soustředím se na to, v jakém pořadí se události sběhly a co jsem říkala předtím, na to, kde se od původního vyprávění odchyluju. O mrtvole moc nemluvím, vyprávím mu ale, jak jsem upustila mobil, jak jsem nemohla vytukat číslo – předpokládám, že se mu to bude zdát legrační. Pokračuju v podobném duchu: konstábl Morrowová a její sendvič se slaninou. Takhle jsem to dělala vždycky – na těch nejhroznějších věcech jsem hledala něco zábavného, pátrala jsem po absurditách. Vyprávěla jsem, jak jsem volala na tísňovou linku a jak jsem se jim pak pokoušela udat polohu těla podle Stojanu na tousty, jako bych byla realitní agent. Zasměje se, nebo to aspoň naznačí – je to takové roztržité přepolknutí. Udělá to znova, když se přiznám, jak jsem myslela, že ode mě Morrowová opravdu chce autogram. Myslela jsem ale, že se bude smát víc. „Panebože!“ řekne. Zavrtí hlavou. „To je hrůza. To je jako zlý sen.“

Chce vědět pár věcí. Kdo byla oběť? Co si o tom myslí policie? Pak řekne: „Chudáci její rodiče. Možná nebyla odsud?“ Popisovala jsem mrtvou jako „dívku“ a ne „ženu“, takže asi předpokládá, že byla teenagerka nebo jen o málo starší. Patrně si představuje, že utekla z domova. Mohla

bych to uvést na pravou míru, ale vidím, že ho už nudím. Jeho mysl se přesunula k „naší čtvrti“, bezpečnostním otázkám, nedávnému nárůstu zločinu. Od Vánoc tu došlo už ke třem přepadením. Sdružení rodičů z Milliiny školy nás e-mailem informovalo o každé takové nepříjemné události, o všech důvodech k obavám: o špercích stržených ze zápěstí a prstů žen za bílého dne; o postranních vchodech roztráskaných krumpáčem; o přepadených chůvách; o mužích v kapuci číhajících v úzkých uličkách. Kdykoli něco takového slyším, tajně doufám, že to Philip zaznamená a uloží si to v duchu do příslušné přihrádky. Chci se přestěhovat na naši chalupu v Peasehallu – posílat Millie do vesnické školy, chovat slepice a včely, jezdit na koni, vyrábět zavařeninu. Slíbil mi „pětiletý plán“. To znamená, že kdykoli začne mluvit o naší čtvrti nebo vyjádří jakoukoli pochybnost, obavu nebo strach ohledně londýnské kriminality, musí vědět, nač myslím. A není náhodou tohle, *tohle* konečně ta poslední kapka, kterou potřebujeme?

Tak zlehka, jak dokážu, skoro jako by mi ze rtů splývaly kouzelné měsíční paprsky, řeknu: „Peasehall. V Peasehallu je hodně nízká kriminalita.“

Philip se láskyplně usměje, neřekne ale nic. Začal se už oblékat, plátěné kalhoty a košili, a já po chvíli odhodím přikrývku a otevřu dveře své šatny. Postavila nám ji specializovaná firma, která člověku umí podle jeho potřeb naplánovat skladovací prostory. Náš dům je vůbec plný věcí vyrobených specializovanými společnostmi. Nejspíš existuje i specializovaná firma, která by nám uvedla do pořádku sexuální život, jen ji najít. Radši si ani nechci představovat, co by postavili.

„Hrozných věcí,“ zavolám přes rameno. „Nepotřebuju tolik věcí.“

Je to skryté pokračování toho hovoru o Peasenhallu, který nevedeme.

„Kolik párů bot máš?“ zeptá se Philip a souká si přes hlavu černý kašmírový svetr s věčkem. „A na kolika z nich je ještě cenovka?“

„Já za to nemůžu. To je všechno kvůli práci.“ Soukám se do džínů, které nosím vždycky. Když Philip neodpoví, dodám: „Kdybych je nemusela mít, vyhodila bych to všechno.“

Když jsme se seznámili – na svatbě kamarádů z vysoké, teď rozvedených –, měla jsem na sobě šaty vypůjčené od Clary. Ve svém prvním bytě jsme neměli šatník. Měli jsme jeden stojací věšák z Ikey dohromady. Já byla tenkrát jen rešeršérka, Philip začínající účetní, ale byla jsem šťastná. Většinu víkendů jsme leželi v posteli a jedli tousty. Nevyráželi jsme na žádné nákupy. Četli jsme knihy. Povídali si. Pak Philip dostal nové místo a začal vydělávat peníze. A z peněz byly pořádné peníze a z pořádných peněz velké prachy. A pak se stalo něco, čemu dodnes tak docela nerozumím, totiž že pro Philipa se ne ty peníze, ale jejich *vydělávání* stalo pastí, neřestí, drogou.

Teď natáčí dřevěné vnější žaluzie z cedrového dřeva pomocí dálkového ovládání, kterému říkával „moje nová hračka“. Moc světla do pokoje nepronikne. Je další špinavě šedé ráno. Pozoruju ho, jak usedá na kraj postele a zavazuje si jednoduché tmavomodré boty z kombinace semiše a kůže od Prady.

Snažím se představit si nás takové, jací jsme bývali, ale nedokážu to.

Zbytek soboty strávíme snahou o normální rodinný život. Nebo aspoň já. Přečtu všechny noviny, ale informace nebo nápady ukládám do šuplíčku ve své mysli označeného „Později“. Snažím se nemyslet na práci – ani když v *Timesech* uvidím, že Stan bude v *Top Gear*. Třídím. Můj mozek je jako

kravský žaludek. Když se hodně snažím, některé jeho části dokážu vypnout. Tenhle trik jsem se naučila jako malá. Nakonec jsem dokázala dělat cokoli, bez ohledu na chaos, jaký panoval kolem mě. Dokonce i dnes si v napjatých chvílích představuji stránky z Nuffieldovy učebnice biologie nebo *Dějiny dvacátého století* – tak nesmazatelně se mi vypálily do sítnice tím dětským soustředěním.

Je zataženo, ale neprší, a když se Millie vrátí z baletu, přesvědčím Philipa, aby nechal být ty monitory v suterénu – má tam puštěný tabulkový procesor a tržní zpravodajství Bloomberg – a navlékl přšiplášť. Pokusí se protestovat: „Mils, panenko moje, Samsung se propadá – to je ti jedno?“, ale ona se do něj drobnou rukou zavěsí a odtáhne ho a on se dnes z nějakého důvodu ani moc nebrání.

Náš dům stojí na rohu a šikmo přes silnici vede úzká ulička do parku. Millie, navlečená do legín a pruhovaných holínek, drží z každé strany za ruku jednoho z nás a poskakuje jako parodie osmileté holčičky. Moje dcera je splněný sen. Je jako kulový blesk energie a radosti, zbožňuje školu, gymnastiku, balet, hokej a plavání. Zpívá ve sborečku a chodí do dramaťáku. Miluje svoje kamarádky a svou rodinu. Je platónský ideál dítěte, má v sobě to nejlepší z nás obou. Philipova matka tvrdí, že nám dělá čest, že „se nám povedla“, ale také že dělá čest Robin, naší dřívější chůvě, která v sobě spojovala záviděníhodné rezervy trpělivosti s přátelskou energií protinožců. Když přejdeme ulici na druhý chodník, Millie zakopne; jiné dítě by se možná zamračilo a zle se podívalo po obrubníku, Millie se zahihňá: „Jé,“ řekne a vykulí oříškové oči, když si představí, jak mohla letět – zřejmě jí ta představa připadá komická. Sevře se mi srdce. Uchopím ji pevněji. Všechna ta klišé jsou pravdivá. Pro svou dceru bych byla schopná zabít. Ano, byla.